

Varatuomari Antti Mikkolan suvun lietolaisia vaiheita.

Suvun kantatilana voidaan pitää Kaurinkosken Etutaloa, joka useiden sukupolvien ajan oli suvulla. Antti Mikkolan isoisä, talollinen Matti Juhonpoika, joka oli syntynyt 20. 8. 1808 Etutalossa ja vaimonsa Wilhelmiina Juhontytär, syntynyt Marttilassa 3. 6. 1818, myivät kuitenkin Etutalon ja muuttivat Etutalon Tuulisto-nimiseen torppaan v.1866. Syynä on todennäköisesti ollut isännän heikkenevä näkö (rippikirjassa merkinnät: svagsyn, mycket svagsyn ja myöhemmin Tuuliston ajalla : blind). Ainoa poika Matti Wilhelm ei jäänyt Tuulistoon, vaan osti naapurikylän Lommolan toisen Sipilän (nykyisin Vanhataloksikin sanotun). Tämä neljännesmanttaalin talo oli Etutalon rajanaapuri. Sipilän rakennukset olivat tuona ajankohtana eli v. 1867 melko lähellä Aurajokea, mistä ne myöhempien omistajien aikana siirrettiin ja uudisrakennettiin ylemmäs peltojen keskelle. Antti Wilhelm syntyi perheen toisena lapsena 4. 12 1869, mutta oli kuitenkin perheen aikuisiksi eläneistä vanhin, sillä ensimmäinen lapsi Juho Wilhelm oli kuollut 10. 6. 1869 vajaan 2:n vuoden iässä.

Valitettavasti Antti Wilhelmin synnyintalosta ei ole mitään jäljellä, joitakin perustuskiviä ehkä lukuunottamatta.

Matti Wilhelm Matinpoika ja vaimonsa Maria Sofia Antintytär myivät Sipilän vuonna 1876 ja ostivat naapuritalon, Uotilan, jonka myivät vuonna 1884. 25. 3. 1884 heidät on merkitty tulleiksi Hyvättylän kylän Mikolaan. Tämä tila oli ollut kanttorinleski Katarina Ståhlbergin omistama ja hän oli myynyt sen Liedon kunnalle. Matti Wilhelm Matinpoika on kyllä rippikirjassa titteliltään talollinen, mutta oli kuitenkin Mikolan vuokraviljelijä.

Monien vaikeiden neuvottelujen ja jahkailujen jälkeen Liedon kunta päätti perustaa kansakoulun, joka rakennettiin Mikolan pellolle noin 200:n metrin etäisyydelle talon rakennuksista. Hyvättylä on Liedon kirkon kylä ja Mikola oli kellotapulista ehkä 200:n metrin etäisyydellä tien varrella Hämeentietä kohti.

Kirkonkulman koulu vihittiin juhlallisesti käyttöönsä 1.11. 1883 ja ensimmäisten oppilaiden joukossa oli myös Antti Wilhelm Matinpoika.

Antti Wilhelm on merkitty jääneeksi pois koulusta 23. 5. 1884. Koulutodistus on tavallinen lukuvuositodistus, mutta varsin hyvä. Tunnetusti ankara opettaja Henrik Ruokonen on antanut seuraavanlaisen todistuksen:

Käytös	9
Ahkeruus ja	
Tarkkaavaisuus	9
Historia	8
Katekismo	8
Sisälukeminen	8
Kielioppi	7
Kaunokirjoitus	8
Laskento	8
Maantieto	7
Suomen historia	6
Laulanto	6
Voimistelu	7

Erikoista on todistuksessa se, että Antti Wilhelmillä on tullut sukunimi ja se on Mikkola, jonka opettaja Ruokonen on todistukseen kirjoittanut Antin kotitalon mukaan. Antti Mikkola ei enää mennyt kansakouluun, vaan seuraavana vuonna pyrki ja pääsi Turun Suomalaisen Klassillisen Lyseon III:nnelle luokalle suoraan. Hän oli tuolloin 15-vuotias. Lienee lupa ainakin arvella, että innostunut ja tarmokas Henrik Ruokonen on ei vain kannustanut poikaa vaan myös ohjannut hänen lukemisiaan, jotta oli mahdollista päästä suoraan kolmannelle luokalle. Seurakunnan rippikirjassa on vuonna 1884 merkintä: Anders Wilhelm elev i Folkskolan, mutta vuonna 1886 lyceist.

Antti Mikkolan perhe luopui Mikolan viljelemisestä ja muutti Tammentaan kylän Mannille vuonna 1889. Näyttää siltä, että Matti Wilhelmien terveys olisi heikentynyt eikä hän enää jaksanut hoitaa viljelyksiä. Rippikirjassa on hänen tittelinsä f.d. rusthållare. 1890- luvun puolivälissä on rovasti Ramberg hennosti

kirjoittanut: omistaa Mainiemen Rymättylässä. (Ramberg oli vahvasti suomenkielen puolustaja, hänen aikanaan Liedossa seurakunnan viralliseksi kieleksi saatiin suomi. Vanhemmiten väkevät juomat pyrkivät viemään rovastin voimat. Kaunis ja selkeä käsiala heikkeni ja lyijykynäkin kelpasi dokumentin tekoon.

Matti Wilhelm, vanha isäntä kuoli Mannilla vuonna 1896 ja saman vuoden aikana perhe muutti Rymättylään. On varsin todennäköistä, että Antti Mikkola asui Mannilla sangen vähän. Lyseon aikana hänen oli asuttava Turussa ja tultuaan ylioppilaaksi vuonna 1891 hän muutti Helsinkiin lukujensa vuoksi.